

עפ"ת 16664/04/16 - משה שלום שור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ת 16664-04-16 שור נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט אביגדור דורות
המערער: משה שלום שור
נגד
המשיבה: מדינת ישראל

בשם המערער: עו"ד אלי פוקסברומר

בשם המשיבה: עו"ד בני ליבסקינד

פסק דין

לפניי ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (להלן-"בית משפט קמא"), אשר ניתן ביום 18.2.16 (גזר דין משלים), ע"י כבוד השופט נאיל מהנא, בתיק ת"ד 4048-09-14.

ההליך בבית משפט קמא

1. המערער הודה והורשע על פי הודאתו בעבירות של התנהגות הגורמת נזק, נהיגה בקלות ראש, סטייה מנתיב נסיעה וגרימת חבלה של ממש.
2. על פי המתואר בכתב האישום, הנאשם נהג ברכבו בתאריך 21.2.13 ברחוב קרית יערים בגבעת זאב, בירושלים ובהגיעו לעקומה ימינה, סטה שמאלה מנתיב נסיעתו, עלה על המדרכה בעוצמה ופגע ברוכב אופניים בגיל 12, המשיך והתנגש בקיר אבנים של בית פרטי, שבר אותו ונעצר רק אחרי שפגע בעץ שהיה בתוך גינה פרטית, שהייתה מוקפת בקיר האבנים.
3. רשלנות הנאשם התבטאה בכך שסטה מנתיב נסיעתו ללא הסבר סביר, תוך גרימת סיכון ובכך גרם לתאונת דרכים, בה רוכב האופניים הועף מעל אופניו ופגע בעץ. כתוצאה מהתאונה, נפגע רוכב האופניים בגופו, איבד את הכרתו וחדר לפניו שביב מהעץ, אשר הוצא והחתך נתפר. עוד נחבלו בגופם

המערער, אשתו ושתי בנותיו (בת שנתיים ובת שמונה חודשים), אשר נסעו ברכב. בנוסף, רכבו של המערער ניזוק בתאונה ונגרם נזק כבד לגדר הבית.

4. ביום 5.11.2015 לאחר שהמערער הורשע, על פי הודאתו, נשמעו הטיעונים לעונש ובית המשפט דן את הנאשם לעונשים הבאים: 60 ימי מאסר אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות, 12 חודשי פסילה בפועל מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה וזאת בניכוי 60 יום פסילה מנהלית ו- 6 חודשי פסילה על תנאי למשך שלוש שנים. לאחר קבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות, ניתן ביום 18.2.16 גזר דין משלים, על פיו היה על המערער להתייצב בתאריך 8.5.16 בפני הממונה על עבודות שירות לצורך קליטה והצבה.

5. ביום 13.4.16 ניתנה החלטה (כבוד הרשם אלכסנדר רון) בדבר עיכוב ביצוע רכיב המאסר (בעבודות שירות) לאור הסכמת הצדדים, עד למתן פסק הדין בערעור.

טענות הצדדים

6. ב"כ המערער טוען כי בית משפט קמא חרג לחומרא, ללא הצדקה, ממתחם הענישה הנוהג והמקובל. נטען, בהסתמך על כתריסר פסקי דיו שעסקו במקרים דומים ופורטו בהודעת הערעור, כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות המקרה, מסתיים ברף העליון, בעונש מאסר על תנאי ובפסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה, אך אינו כולל רכיב של עונש מאסר בפועל. נטען, כי השילוב של פגיעה קלה של רוכב האופניים (שלא השאירה צלקת) עם רף רשלנות נמוך של המערער, מטה את הענישה לכיוון המקובל, של 3-5 חודשי פסילה בלבד.

בהתאם לאמור, עתר המערער לקבלת הערעור, באופן שבו ייקבע מתחם ענישה מידתי, העונה על עקרון ההלימה גם לאור הענישה המקובלת, כך שלא יכלול רכיב של מאסר בפועל בעבודות שירות וכן יקוצר עונש הפסילה בפועל, כך שלא יעלה על 6 חודשי פסילה, בניכוי הפסילה המנהלית.

7. ב"כ המשיבה טען ביום הדיון, כי העונש שהוטל על המערער הוא עונש מחמיר שאינו מן הקלים, אולם העונש אינו סוטה במידה ניכרת ממתחם הענישה, באופן שמצדיק את התערבות ערכאת הערעור. לדבריו, בית המשפט העליון הקיש במקרים דומים מן הענישה המקובלת בעבירות של גרם מוות ברשלנות, תוך הפנייה לפסיקה, בה נגזרו עונשי מאסר בפועל (בעבודות שירות).

דין והכרעה

8. בית משפט קמא קבע בגזר הדין כי מתחם הענישה בעבירה בה הורשע המערער מחייב עונש מאסר ולו בעבודות שירות. השאלה בערעור זה היא, אפוא, האם העונשים שהטיל בית משפט קמא, חורגים ממתחם הענישה הנוהג, במקרים של עבירות דומות, באופן המחייב התערבות של ערכאת הערעור.

9. סקירת הפסיקה אליה הפנו עורכי הדין המלומדים משני הצדדים מלמדת, כי הרף התחתון של מתחם הענישה בעבירות דומות, הינו עונש פסילה של שלושה חודשים, אולם הרף העליון מגיע לתקופות פסילה משמעותיות של 48 חודשים (ראו: עפ"ת (חי') 41868-02-13 **אקלר נ' מדינת ישראל**), של 36 חודשים (ראו: רע"פ 458/15 **מחבוש נ' מדינת ישראל**, 22.1.15) וכן של 24 חודשים (ראו: רע"פ 11917/05 **צפיר נ' מדינת ישראל**).

10. באשר לעונש מאסר בפועל, אכן נפסק בעבר עונש של שמונה חודשי מאסר (ראו רע"פ 1583/14 **שמיר נ' מדינת ישראל**, מיום 11.3.14 (להלן: "**פרשת שמיר**"). בפרשה זו נגזרו על המערער בבית משפט השלום לתעבורה 8 חודשי מאסר בפועל ופסילת רישיון לשבע שנים. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור על חומרת העונש ובית המשפט העליון דחה את הבקשה לרשות ערעור, בציינו כי אין מקום להתערב בעונש שהושת על המבקש. ראוי לציין כי בפרשה זו, הפנה בית המשפט המחוזי את המערער, בשלב הערעור על גזר הדין, לקבלת חוות דעתו של הממונה על עבודות שירות, אך זו הייתה שלילית). יחד עם זאת, צודק ב"כ המלומד של המערער, כי ראוי להבחין בין מקרים, כגון **פרשת שמיר** הנ"ל, בהם הנהג ברכב הפוגע קיבל החלטה מודעת במהלך נסיעתו, כגון ביצוע פניית פרסה בניגוד לקו הפרדה רצוף, או מקרים של נהיגה פרועה, כגון אי ציות לרמזור, שהם המקרים החמורים במיוחד, לבין מקרים של איבוד שליטה רגעי או סטייה מן הדרך לשול, תוך פגיעה ברכב שעמד במקום (ראו: רע"פ 458/15 **מחבוש נ' מדינת ישראל**). במקרים מן הסוג האחרון, נמנעו בתי המשפט מלגזור עונשי מאסר בפועל (בעבודות שירות) והסתפקו בעונשי פסילת רישיון, בצירוף רכיבים נוספים, של מאסר על תנאי וקנס (ראו: רע"פ 11917/05 **צפיר נ' מדינת ישראל**, רע"פ 7208/14 **מרגוליס נ' מדינת ישראל**, 12.11.14).

11. המקרה שלפניי שייך לקבוצת המקרים השנייה, באשר המערער סטה מנתיב נסיעתו, תוך איבוד שליטה רגעי, באופן רשלני, אך שלא מתוך החלטה מודעת, של סטייה מכללי הנהיגה המותרת, תוך יצירת סיכון בכביש.

12. ב"כ המערער טען שיש להבחין בין מקרים של פגיעה קלה, שלא השאירה צלקות או נכות, כמו המקרה הנדון, לבין מקרים של פגיעות חמורות, אשר הותירו נכות או סדרת אשפוזים, המצדיקים ענישה מחמירה. אבחנה זו אינה במקומה. כפי שציין כבוד השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 11917/05 הנ"ל:

"כפי שאין להחמיר בעונשו של המבקש בשל האפשרות לתוצאות חמורות יותר של התאונה, כך גם אין להקל בעונשו בשל העובדה הפגיעות החמורות הסתיימו, לשמחת כולם, בטוב".

13. מתחם הענישה במקרה שלפניי, אינו כולל ברף העליון עונש של מאסר בפועל, גם לא מאסר שירוצה

בדרך של עבודות שירות. כאשר שוקלים בנוסף, גם את מכלול הנסיבות, לרבות העובדה שלמערער אין הרשעות קודמות, כי במועד האירוע היה נהג חדש וחסר ניסיון, כי המערער הודה ונטל אחריות וכן כי הינו נשוי ואב לארבעה ילדים קטנים וכי בשלוש השנים מאז התאונה לא עבר עבירות תנועה (או אחרות), אני סבור שיש לקבל את הערעור, בכול הנוגע לרכיב המאסר בלבד. עונש המאסר, הגם שירוצה בעבודות שירות, חורג מרמת הענישה המקובלת ומצדיק התערבות ערכאה זו.

14. שונים הם פני הדברים, בכול הנוגע לתקופת הפסילה בפועל. על פי הפסיקה שב"כ הצדדים הסתמכו עליה, ניכר כי במקרים דומים, בהם נמנעו בתי המשפט מלגזור עונש מאסר, הושתו על נאשמים עונשי פסילה לתקופות ממושכות, העולות על תקופת הפסילה שקבע בית משפט קמא.

לאור האמור, תקופת פסילה למשך 12 חודשים, כפי שנגזר על המערער, אינה יוצאת דופן ואיני רואה כול הצדקה, להתערבות ברכיב זה.

סוף דבר

15. לאור כול האמור לעיל, החלטתי לקבל את הערעור באופן חלקי, בכך שעונש המאסר בעבודות שירות יבוטל.

16. יתר רכיבי גזר הדין יעמדו על כנם, ללא שינוי.

ניתן היום, ח' סיוון תשע"ו, 14 ביוני 2016, בהעדר הצדדים.

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים.